

Respons

Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i den sørlige regionen – oppdatering

- Utvikling og endring i konfliktmønster og konfliktnivå etter oktober 2017

Bakgrunn

I september 2017 publiserte Landinfo (Landinfo 2017a) et temanotat om sikkerhetssituasjonen i den sørlige regionen.¹ Notatet gir en utførlig beskrivelse av konfliktmønster og konfliktnivå i regionen og dens fem provinser, blant annet med henblikk på hvordan sikkerhetssituasjonen påvirker sivilbefolkningen.

Denne responsen bygger på ovennevnte temanotat, og gir en kortfattet redegjørelse for utvikling og eventuelle endringer i sikkerhetssituasjonen i regionen fra oktober 2017 til publiseringsdato. Responsen bygger blant annet på informasjon fra nyhetsmedier, nasjonale og internasjonale organisasjoner som er til stede i Afghanistan, tenketanker og forskere.

United Nations Assistance Mission to Afghanistan (UNAMA) rapporterer særskilt om sikkerhetssituasjonen for sivilbefolkningen, og deres informasjon danner et viktig grunnlag for responsen. Det presenteres også tall og informasjon om internt fordrevne som følge av konflikten i regionen.

Når det gjelder utfordringer knyttet til kildetilfang og rapportering om sikkerhetssituasjonen i Afghanistan, vises det i sin helhet til redegjørelsen som er gitt i temanotatet av 26. september 2017.

Utvikling i sikkerhetssituasjonen i den sørlige regionen

FNs generalsekretær vurderer den østlige regionen etterfulgt av den sørlige regionen som de mest konfliktrammede områdene i Afghanistan. I juni 2018 pekte generalsekretæren på at konflikten i Afghanistan har fått mere tydelige frontlinjer, og er konsentrert i enkelte provinser i landet. Rundt 60 prosent av de registrerte sikkerhetshendelsene har funnet sted i seks av

¹ For en oversikt over Afghanistans regioner og provinser, se OCHAs (2014) kart her:

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/afg_administrative_divisions_201401JAN02_A0_low_res.pdf

landets 34 provinser, hvorav to – Helmand og Kandahar – ligger i den sørlige regionen (UN Secretary-General 2018, s. 5).²

Konfliktmønsteret i den sørlige regionen karakteriseres fortsatt av væpnede kamper mellom opprørere – ledet an av Taliban – og afghanske sikkerhetsmyndigheter (ANSF). Taliban er tungt tilstede i regionen, og NATO's Resolute Support mission (RS) (som gjengitt i SIGAR 2018a, s. 11) vurdering er at Taliban har betydelig innflytelse i regionen; både Helmand- og Uruzgan er blant de mest opprørskontrollerte provinsene i landet.

I de første seks månedene av 2018 har konflikten vært preget av høy aktivitet fra sikkerhetsstyrkenes side, herunder spesialstyrker underlagt etterretningen, Afghan National Directorate of Security (NDS). Styrkene har blant annet gjennomført såkalte natt-raid mot Taliban-kommandanter, hvilket innebærer at de går inn i landsbyer/private hjem på natten. Taktikken har tidligere blitt sterkt kritisert, fordi slike aksjoner forårsaker flere sivile ofre, men også fordi inntrenging i private hjem blir betraktet som overtredelser av lokale tradisjoner (Ehsan 2018; HRW 2018; Khaama Press 2018e; Wesal 2017a).

Internasjonale styrkers (IMF) involvering i konflikten – først og fremst med luftoperasjoner – fortsatte å øke i første halvdel av 2018, spesielt i provinsene Helmand og Uruzgan. Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2018) har dette bidratt til et skifte i konfliktodynamikken. Som respons på luftangrepene, har Taliban i de nevnte provinsene endret fokus fra konvensjonell angrepstaktikk for å erobre territorier, til mer asymmetrisk taktikk. I Helmand-provinsen ser Taliban nå ut til å foretrekke bilbomber, men også selvmordsaksjoner, som angrepstaktikk, mens de i Uruzgan hyppigere har tatt i bruk rakettangrep, spesielt rettet mot flyplassen i provinshovedstaden Tirin Kot.

I tillegg til å angripe mål som representerer afghanske myndigheter, har Taliban også angrepet infrastruktur som mobilnettet. I provinsene Helmand, Uruzgan og Zabul skal Taliban ha truet private telekommunikasjonsoperatører til å stenge mobiltjenesten om natten. Årsaken til dette er at Taliban vil forhindre at afghanske og internasjonale styrker sporer dem via mobilsignaler, men også for å hindre at lokale bruker mobilen til å informere afghanske styrker om deres posisjoner (Habibzada 2018).

I kjølvannet av et selvmordsangrep på en idrettsstadion i april 2018, startet aktører innenfor det sivile samfunnet i Helmand-provinsen en protestbevegelse for fred i provinshovedstaden Lashkar Gah. I løpet av dager spredte bevegelsen seg til andre steder i landet, deriblant de øvrige provinsene i regionen. I mai marsjerte Helmand-demonstrantene til Kabul og appellerte til begge sider i konflikten om å legge ned våpnene (UN Secretary-General 2018, s. 4; Sabawoon 2018 s. 1).

I forbindelse med feiring av eid i juni 2018, inngikk den afghanske regjeringen og Taliban en tre-dagers våpenhvile (15.-17. juni). Våpenhvilen ble i hovedsak respektert av begge parter, også av Taliban. Ifølge Talibans talsmann (som gjengitt i Qazi 2018) viste dette at Taliban er «unified and trustworthy». Opprørere, myndighetspersoner og sivile feiret eid sammen flere steder i landet (Qazi 2018). Dette ble i særlig grad rapportert fra provinsene Kandahar, Uruzgan og Zabul. Voldsnivået var lavt i dagene som våpenhvilen varte, også i den sørlige regionen. Det er imidlertid ingenting som tyder på at våpenhvilen har redusert voldsnivået på lang sikt, eller motivert Taliban til å inngå i fredsforhandlinger med myndighetene.

² De øvrige provinsene er Nangarhar, Kunar, Faryab og Ghazni (UN Secretary-General 2018, s. 5).

Den 20. oktober 2018 skal det etter planen holdes parlaments- og distriktsvalg i Afghanistan. Etter at det ble åpnet for velgerregistrering den 14. april 2018, har den sørlige regionen – i likhet med flere steder i landet – blitt rammet av valgrelatert vold (UN Secretary-General 2018, s. 3). Volden har vært rettet mot lokaler og personer som assosieres med valgprosessen, og det er ventet at volden vil fortsette inntil valget er gjennomført og resultatet offentliggjort.

I første halvdel av 2018 ble det registrert totalt 962 sivile ofre (261 drept og 701 skadet) som følge av konfliktrelatert vold i den sørlige regionen. Dette er en nedgang på 32 prosent sammenliknet med samme periode i 2017, da det ble registrert 1417 sivile ofre (508 drept og 909 skadet). Det har vært en nedgang i alle provinsene i regionen (UNAMA & OHCHR 2017, s. 10, 73; UNAMA e-post 2017).

Siden UNAMA startet sin dokumentasjon av sivile ofre i 2009, har den sørlige regionen vært den regionen i Afghanistan med flest registrerte sivile ofre. I første halvdel av 2018 ble det derimot registrert flere sivile ofre i både den østlige og den sentrale regionen. Uansett er både Helmand og Kandahar – som de også var i samme periode i 2017 – blant de fem mest rammede provinsene i Afghanistan (UNAMA & OHCHR 2017, s. 7, 73; UNAMA e-post 2018).

Helmand

Sikkerhetssituasjonen i Helmand-provinsen forverret seg i 2016. Taliban gjennomførte store offensiver, vant terreng, og ved utgangen av året var rundt 85 prosent av Helmand under deres kontroll (Landinfo 2017, s. 12). I 2017 innrømmet blant annet et medlem av provinsrådet i Helmand (som sitert i Achakzai 2017a) at afghanske sikkerhetsstyrker ikke kunne bekjempe Taliban alene, og tre år etter at de amerikanske styrkene trakk seg ut, var U.S. Marine tilbake i Helmand.

Internasjonale styrker spiller igjen en aktiv rolle i Helmand. Kampen mot Taliban har blitt trappet opp både fra afghanske og internasjonale styrkers side, og kraftige motoffensiver er iverksatt (Bengali 2017). I løpet av åtte måneder i 2017 ble det eksempelvis gjennomført over 400 luftoperasjoner i provinsen (Achekzai 2017b). I november 2017 meldte nyhetsmediet Khaama Press (2017) at Taliban hadde panikk, mens luftangrepene i provinsen bare fortsatte. Taliban ble påført store tap, og ifølge TOLONews var 2017 Talibans dødeligste år i Helmand, med over 2000 krigere drept (Achakzai 2018).

Konfliktmønster og konfliktnivå

Begge partene i konflikten prioriterer Helmand, og konfliktnivået første halvår av 2018 har vært høyt. I nevnte periode ble tilnærmet 45 prosent av det totale antallet registrerte sikkerhetshendelser i den sørlige regionen, registrert i Helmand. På landsbasis var det kun Nangarhar-provinsen som hadde flere registrerte hendelser. Tilnærmet 70 prosent av de registrerte sikkerhetshendelsene var direkte trefninger mellom afghanske sikkerhetsstyrker og Taliban. I tillegg preges konflikten av luftoperasjoner, og nesten 30 prosent av alle luftangrep i Afghanistan det første halvåret av 2018 har blitt gjennomført i Helmand (internasjonal organisasjon, e-post 2018).

Afghanske sikkerhetsstyrker er proaktive

Konfliktmønsteret så langt i 2018 preges av at afghanske sikkerhetsstyrker – med assistanse fra internasjonale styrker – har økt innsatsen. Det har blitt gjennomført utallige operasjoner; dette gjelder både klarerings-, søk («search»)- og luftoperasjoner. Det rapporteres om vellykkede søkoperasjoner, der det også har blitt gjort store beslag av kjøretøy, våpen, ammunisjon, IEDer (Improvised Explosive Device) og liknende. (Khaama Press 2018a). Som tidligere nevnt, meldes det om spesialstyrker som gjennomfører nattlige raid og om ANSFs operasjoner som har ført til frigivelser av personer som har sittet i Talibans fangenskap i illegale Taliban-fengsler med beliggenhet i Talibans kjerneområder. I slutten av mai 2018 ble eksempelvis over 100 sivile sluppet ut av et Taliban-fengsel i Kajkai-distriktet nord i provinsen (TOLONews 2018a; Ehsan 2018).

Afghanske sikkerhetsstyrker har spesielt økt sine operasjoner i de sentralt plasserte distriktene Nad Ali og Nahr-e Saraj (også kalt Gereshk). I løpet av 2018 har det vært intens konfliktaktivitet i disse to distriktene, og nesten halvparten av alle sikkerhetshendelsene i provinsen har blitt registrert her. Deretter følger Nawa (også kalt Nawa-e Barakzai), som også ligger sentralt i provinsen. En internasjonal kilde (e-post 2018) vurderer distriktene med beliggenhet rundt provinshovedstaden Lashkar Gah som de mest omstridte («kinetic») i landet.

I Nad Ali-distriktet har ANSF hatt fokus på blant annet Talibans «hotspots» i Marja-området.³ Offensiver har blitt gjennomført og det er etablert nye kontrollposter langs veien mellom Marja og Nad Ali (Stanekzai 2018).

Distriktene Nad Ali og Nahr-e Saraj grenser til Lashkar Gah-distriktet der provinshovedstaden ved samme navn ligger, og er begge strategisk viktige for både opprørere og myndighetene. Distriktene har over tid vært distriktene med høyest registrert konfliktaktivitet. I 2016 var provinshovedstaden Lashkar Gah nær ved å falle til Taliban, og byen har etter dette vært under hardt press. Afghanske myndigheter har prioritert å holde kontroll over provinshovedstaden. Dette har blant annet gått ut på å etablere en sikkerhetssone rundt Lashkar Gah, og utvide den territorielle kontrollen til nærliggende områder og i nabo-distrikter. Utover høsten 2017 fikk ANSF kontroll over Nawa-distriktet, og i forlengelsen av dette, fortsettes nå arbeidet med å utvide sikkerhetsmyndighetenes posisjoner til Nad Ali og Nahr-e Saraj (Baldor 2018; EASO 2018, s. 72). Selv om konfliktfronten er nær provinshovedstaden, mener en internasjonal kilde at ANSF så langt i 2018 har hatt fremgang og at de har opparbeidet seg økt områdekontroll utenfor Lashkar Gah by.

Luftangrep rettes mot Talibans «strongholds»

Så langt i 2018 har nesten 200 luftangrep blitt gjennomført, og bare i juli 2018 ble det registrert rundt 50 luftangrep (internasjonal organisasjon, e-post 2018). Dette påvirker konfliktdynamikken og utfordrer Taliban, et tema som utdypes i neste avsnitt om Talibans endring i fokus.

³ Helmand regnes å ha 13 distrikter, men mange kilder viser til et 14. distrikt: Marja. Etter det Landinfo forstår, er det usikkerhet rundt i hvilken grad Marja er anerkjent som et eget distrikt, eller fremdeles offisielt er del av distriktet Nad Ali. Nad Ali-distriktet har tradisjonelt bestått av to større bosetninger; Nad Ali i nordøst og Marja i sørøst (OCHA 2014a). Ulike kilder benevner distriktet ulikt. Enkelte viser til distriktet Nad Ali/Marja, andre til distriktet/ene Nad Ali og Marja. Landinfo har valgt å omtale distriktet/ene slik som gjengitte kilder har gjort, og benevnelsen vil derfor variere.

Strategisk har luftangrepene tjent flere formål, som å bistå bakkepersonell og å påføre fienden tap ved å angripe Talibans lederskap, nøkkelpersonell og stillinger. Det foreligger en rekke medieartikler om at opprørere – både med høy og lav profil – har blitt drept i luftangrep i 2018 (Khaama Press 2018b). Nøkkelpersoner innen Talibans lederskap fra Kandahar, Herat, Farah, Uruzgan og Helmand skal angivelig ha blitt drept og såret i et angrep mot en base i Musa Qala-distriktet i den nordlige delen av provinsen den 24. mai 2018 (SIGAR 2018a, s. 64).

Den 21. november 2017 startet amerikanske styrker en storstilt luftoperasjon mot heroinlaboratorier i det nordlige Helmand (Osman 2017, s. 1). Angrepene mot narkotikavirksomheten har fortsatt i 2018 (Stanekzai 2018). Analytikerne Jelena Bjelica (2018, s. 1-2) og Thomas Ruttig (2018b, s. 5) ved Afghanistan Analysts Network (AAN) omtaler dette som en ny strategi fra amerikansk side; å ramme Talibans inntektskilde mer systematisk ved å angripe produksjonsfasiliteter.

Som følge av luftangrepene, er det registrert flere sikkerhetshendelser i distrikter som over tid har vært under Talibans kontroll, og hvor ANSF har gjennomført få operasjoner i de seneste årene. I januar 2018 gjennomførte eksempelvis afghanske og internasjonale styrker en luftoperasjonen i det nordlige og Taliban-kontrollerte Baghran-distriktet – et distrikt som ikke hadde registrerte sikkerhetshendelser siden 2015. Et annet eksempel er Musa Qala-distriktet, også nord i provinsen, hvor det i 2017 ble registrert kun seks sikkerhetshendelser, alle luftangrep. Det meldes også om angrep mot fasiliteter som produserer opium i Talibans øvrige kjerneområder i provinsen som distriktene Dishu, Kajkai og Nawzad (Bjelica 2018, s. 1-2). Lokale ledere og offisielle talsmenn (som siterte i Stanekzai 2018) mener Taliban vil kjempe hardt for ikke å miste kontroll over opiumsproduksjonen og smuglerrutene, som sørger for millioninntekter til bevegelsen.

Taliban har endret fokus

Som følge av økt press fra ANSF og internasjonale styrker, har det vært færre opprørsinitierte sikkerhetshendelser i Helmand. Til tross for at væpnede konfrontasjoner fortsatt dominerer bildet, har flere kilder (eksempelvis SIGAR 2018b, s. 183) pekt på at Taliban har endret fokus og taktikk i Helmand. Dette gjelder særlig i distriktene Nad Ali og Nahr-e Saraj – distriktene hvor ANSF gjennomfører flest operasjoner og er mest aktive. Fra å kjempe om territorier, har Taliban i større grad tatt i bruk angrepsmetoder som bilbomber og selvmordsangrep, spesielt i Nad Ali-distriktet hvor minst syv av de totalt ti registrerte selvmordsangrepene i Helmand har skjedd. Selvmordaksjonene har hovedsakelig vært bruk av kjøretøy med eksplosiver, rettet mot høyprofilerte mål, som myndighetsbygninger samt ANSF-baser, konvoier og kontrollposter. Således følger angrepene kjent og etablert mønster. Angrepene har skjedd i urbane områder, hvilket øker sannsynligheten for at sivile rammes som tilfeldige ofre.

En konsekvens av luftoperasjonene, har vært at Taliban har holdt en lav profil i flere omstridte distrikter i Helmand. I tillegg har ANSFs økte press i distriktene Nad Ali og Nahr-e Saraj medført større mobilitet blant opprørerne; kadre har forlatt omstridte distrikter og beveget seg til distrikter med mindre tilstedeværelse av ANSF. Det økte trykket i Helmand-provinsen har også bidratt til at Taliban har beveget seg over provinsgrensene, spesielt til naboprovinsene Farah og Kandahar (Stanekzai 2018).

Taliban har fortsatt en betydelig tilstedeværelse i provinsen

Til tross for afghanske og internasjonale styrkers innsats, er Taliban tungt tilstede i Helmand. I juli 2018 konstaterte US Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR 2018a, 11) at «[...] the province is now among the most clearly Taliban-controlled provinces in the country», med kontroll i ni av fjorten distrikter, som er estimert til å være bosted for 56 prosent av befolkningen.⁴ Ifølge SIGAR (2018a, s. 241) har Resolute Support per 15. mai 2018 gjort følgende vurdering av partenes posisjonering i provinsen:⁵

- Fem distrikter er under «high insurgent activity»: Baghran, Dishu, Musa Qala, Nawzad og Khanashin (også kalt Reg).
- Fire distrikter er under «insurgent activity»: Garmser, Kajaki, Marja⁶ og Sangin.
- Tre distrikter er «omstridte»: Nad Ali, Nahr-e Saraj og Washer.
- To distrikter er under «myndighetens innflytelse»: Lashkar Gah og Nawa-e Barakzaiy (også kalt Nawa).

Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold

I første halvår av 2018 registrerte UNAMA totalt 458 sivile ofre i provinsen; 111 ble registrert drept og 347 skadd som følge av konfliktrelatert vold. Dette representerte en nedgang på 14 prosent sammenlignet med samme periode i 2017, da totalt 532 (238 drepte og 294 skadde) ofre ble registrert. Helmand-provinsen er allikevel den provinsen i Afghanistan med det tredje største registrerte antallet sivile ofre, etter Kabul og Nangarhar (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73, e-post 2018).

Bakkekamper forårsaket flest sivile ofre i provinsen det første halvåret av 2018, deretter fulgte selvmords/komplekse angrep og IEDer som de viktigste årsakene (UNAMA, e-post 2018).

Internt fordrevne

Ifølge OCHA (2018c) ble det registrert 4278 internt fordrevne fra Helmand-provinsen (*Province of Origin*) i perioden fra 1. januar til og med 27. august 2018. Samtidig ble det registrert 3540 internt fordrevne (*Province of Displacement*) som tok opphold i provinsen.

Majoriteten av de internt fordrevne – 2432 – kom fra Nahr-e Saraj-distriktet. Deretter fulgte Nad Ali-distriktet med 2432 personer, Kajaki-distriktet med 531 personer og Lashkar Gah med 77 personer.

De internt fordrevne i Helmand har i all hovedsak tatt opphold innad i provinsen, og en stor andel av dem tok også opphold innad i hjemdistriktet. I nevnte periode ble det registrert 2422

⁴ Landinfo vil bemerke at det kan være vanskelig å fastslå hvem som til enhver tid har reell kontroll i et distrikt eller område. Ulike kilder kan også vurdere situasjonen noe ulikt. Videre kan kildene ha ulike definisjoner av begrepene de bruker for å gi en situasjonsbeskrivelse.

⁵ Ifølge SIGAR (2018a, s. 241) har Resolute Support klassifiserer fem ulike nivåer eller kategorier som skal gi en beskrivelse av partenes innflytelse i gitte distrikter. Kategoriene spenner fra en situasjon der myndighetene har full kontroll til at opprørerne har høy aktivitet (se SIGAR 2018b, s. 5 for en detaljert forklaring). Resolute Support har nylig forandret begrepet «insurgent control» til «high insurgent activity» og begrepet «insurgent influence» til «insurgent activity». Forklaringen på dette oppgis å være publiseringshensyn, og ikke på grunn av ny metodologi (SIGAR 2018a, s. 71).

⁶ SIGAR regner Marja som eget distrikt.

personer som tok opphold i Nahr-e Saraj – distriktet som også registreres med flest fordrevne. Deretter fulgte Nad Ali-distriktet med 792 personer og Lashkar Gah med 326 personer. Det ble registrert at 642 fra Helmand-provinsen tok opphold i Kandahar-provinsen, og at 42 personer reiste til Zabul-provinsen (OCHA 2018c).

Kandahar

Som det fremkommer av Landinfos temanotat av 2017, er Kandahar å regne som Afghanistans kulturelle og politiske hjerte, og provinsen er strategisk viktig for både afghanske myndigheter og opprørerne, i all hovedsak Taliban. Kandahar omtales også som Talibans fødested, og Taliban har hatt stor tilstedeværelse i provinsen, spesielt i de nordlige distriktene. Resolute Support (som vist i SIGAR 2018a, s. 243-244) gjorde per 15. mai 2018 følgende vurdering av partenes posisjonering i provinsen:

- Fem distrikter vurderes å være under «opprørernes aktivitet»: Ghorak, Khakrez, Maiwand, Maruf og Miyanshin.
- To distrikter betegnes som omstridte: Nesh og Shah Wali Kot.

Kandahars øvrige ti distrikter vurderes som under myndighetenes innflytelse eller kontroll. Resolute Support mener altså at det ikke er noen distrikter i Kandahar-provinsen hvor opprørerne har «høy aktivitet» i hele distriktet, slik situasjonen er i naboprovinsene Helmand og Uruzgan.

En som har bidratt til myndighetenes betydelige posisjon, er provinsens «strongman»; politisjef og general Abdul Raziq. Han er en av Kandahars mest innflytelsesrike personer, og er kjent for ikke å sky noen midler i sin kamp mot Taliban.⁷ Raziq har overlevd flere attentatforsøk, sist i mai 2018 da en selvmordbomber og to væpnede menn angrep eiendommen hans (TOLONews 2018b).

Konfliktmønster og konfliktnivå

I underkant av 40 prosent av det totale antallet registrerte sikkerhetshendelser i den sørlige regionen, ble registrert i Kandahar-provinsen. På landsbasis var det kun provinsene Nangarhar og Helmand som hadde flere registrerte hendelser. Tilnærmet 65 prosent av de registrerte sikkerhetshendelsene dreide seg om væpnede sammenstøt, der Talibans angrep hovedsakelig var rettet mot ANSF-mål (som kontrollposter). IEDer ble hyppig brukt som opprørstaktikk, og forårsaket over 20 prosent av alle de registrerte sikkerhetshendelsene i provinsen. Blant annet skal bruk av fjerndetonerte IEDer ha økt (Pajhwok Afghan News 2018; internasjonal organisasjon, e-post 2018).

I motsetning til naboprovinsene Helmand og Uruzgan, gjennomfører afghanske og internasjonale styrker få luftangrep i Kandahar. I første halvdel av 2018 ble i underkant av 10 luftoperasjoner registrert i provinsen. Luftangrepene har hovedsakelig fungert som støtte til afghanske styrker for å slå tilbake større opprørsangrep (Naadim 2018b; internasjonal organisasjon, e-post 2018).

⁷ Som nevnt i temanotatet av 2017, har Human Rights Watch dokumentert at Raziq har hatt tilknytning til flere utenomrettslige drap og forsvinninger i Kandahar de siste årene (HRW 2015, s. 72-77).

I første halvår av 2018 har opprørsaktiviteten hovedsakelig vært – i tråd med tidligere etablert mønster – konsentrert i de nordlige delene av provinsen, i distriktene Maiwand, Nesh, Shah Wali Kot, Khakrez, Ghorak, Maruf og Miyanshin. Taliban har i 2018 fortsatt å kjempe for å utvide og etablere kontroll her. Disse distriktene er strategisk viktige for Taliban, da de til sammen danner en korridor som skaper forbindelseslinjer mellom det nordlige Helmand til Zabul-provinsen i sør. I mai 2018 økte Taliban tilstedeværelse i flere av de nordlige distriktene, som følge av at opprørere ankom fra distrikter med høyt konfliktnivå i naboproinsen Helmand (internasjonal kilde, e-post 2018). Så langt i 2018 har Taliban spesielt hatt fokus på Maiwand-distriktet, der de angriper ANSFs kontrollposter og baser (Naadim 2018b). Afghanske styrker har vært aktive i distriktet, og i januar/februar 2018 gjennomførte spesialstyrker søkoperasjoner i Maiwand. Human Right Watch (HRW 2018) har hevdet at styrkene begikk overgrep og at flere sivile ble utsatt for utenomrettslige drap. HRW peker på at lederen for operasjonen er underlagt politisjef og general Abdul Raziq.

Konflikten utspilles langs veinettet

Kandahar har flere viktige veistrekninger. Afghanistan Highway 1 – ringveien – går gjennom provinsen, og i tillegg er veien mellom Kandahar by og Tiring Kot by i Uruzgan-provinsen samt hovedveien til den pakistanske grensen strategisk viktig for begge partene i konflikten. En stor andel av de rapporterte sikkerhetshendelsene i provinsen skjer nettopp på veinettet. Utover angrep på sikkerhetsstyrkens kontrollposter, fokuser Taliban på ANSF- og IMF-konvoier og patruljer langs veinettet (Naadem 2018a). Det rapporteres om bruk av veibomber, og flere sivile har omkommet som følge av dette (Nadem & Stanikzai 2018). Det er i tillegg meldt om selvmordsaksjoner rettet mot afghanske og internasjonale styrker. Eksempelvis ble en internasjonal konvoi angrepet av en selvmordsbomber i Daman-distriktet som grenser til Kandahar-distriktet i april 2018 (Khaama Press 2018c).

Så langt i 2018 har hovedveien mellom Kandahar og Uruzgan, spesielt i utkanten av det sørlige Shah Wali Kot-distriktet, vært rammet av sikkerhetshendelser (Wesal 2018a, b). Den 28. februar 2018 ble eksempelvis 30 busspassasjerer kidnappet da de reiste på hovedveien. Omstendighetene rundt kidnappingene er uklar, men det antas at Taliban stod bak (Kakar 2018a). Ifølge politisjef og general Abdul Razig (som sitert i CBS News 2018) var 19 av de 30 kidnappede politimenn. Etter noen dager ble minst ni gisler løslatt, mens de resterende skal ha blitt satt i fangenskap i Uruzgan-provinsen.⁸ Landinfo er ikke kjent med hvorvidt de kidnappede fortsatt sitter i fangenskap eller er løslatt. Det har også vært kamper langs veistrekningen, hvilket har resultert i stenging av veien i enkelte perioder.

Provinshovedstaden Kandahar by

Myndighetene prioriterer sikkerheten, bruker mye ressurser og har tilsynelatende god kontroll i Kandahar by. Utover å sikre byen, har afghanske styrker fokus på veien mellom byen og flyplassen, en vei som blant annet hyppig brukes av de internasjonale styrkene (internasjonal kilde, e-post 2018).

I all hovedsak benytter Taliban IEDer, selvmordsaksjoner og målrettede drap som angrepsmetoder i Kandahar by. Målrettede drap gjennomføres både ved bruk av IEDer, som

⁸ Enkelte kilder omtaler hendelsen som foregått i Uruzgan-provinsen (EASO 2018, s. 145).

eksempelvis fjernstyrte bilbomber, og som «hit and run»-angrep der opprørere på motorsykkel skyter personen som er målet (Ariana News 2018a, d). Ifølge en artikkel i nyhetsmediet Pajhwok Afghan News har flere personer innen sikkerhetstyrkene og enkelte stammeledere blitt drept den siste tiden. Artikkelen spesifiserer verken antall eller tidsperiode (Naadim 2018c).

Sikkerhetshendelser blir spesielt registrert i enkelte områder av Kandahar by (Ariana News 2018b, c, d; Naadim 2018c). Områdene har i utgangspunktet vært mindre befolket enn andre bydeler, men en stor andel av intern fordrevne – spesielt fra de nordlige distriktene i provinsen og fra naboprovinsen Uruzgan – har tatt opphold her. Befolkningsøkningen skal ha satt ANSFs kapasitet til å sikre områdene under press. I tillegg karakteriseres områdene av trange gater og et uoversiktlig bybilde, hvilket bidrar til at opprørere enkelt kan flykte etter gjennomførte «hit and run»-aksjoner (internasjonal kilde, e-post 2018).

Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold

I første halvår av 2018 registrerte UNAMA totalt 267 sivile ofre i Kandahar-provinsen; 104 ble registrert drept og 163 skadd som følge av konfliktrelatert vold. Dette representerte en nedgang på 32 prosent sammenlignet med samme periode i 2017, da totalt 396 (162 drepte og 233 skadde) ofre ble registrert. Kandahar-provinsen er allikevel den provinsen i Afghanistan med det femte største antallet sivile ofre (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73, e-post 2018).⁹

IEDer forårsaket flest sivile ofre i provinsen det første halvåret av 2018, deretter fulgte bakkekamper og søkoperasjoner som de viktigste årsakene (UNAMA, e-post 2018).

Internt fordrevne

Ifølge OCHA (2018) har det ikke blitt registrert internt fordrevne (*Province of Origin*) i Kandahar-provinsen i perioden fra 1. januar til og med 27. august 2018. Det ble registrert 642 personer (*Province of Displacement*) som tok opphold i provinsen; alle fra Helmand-provinsen (OCHA 2018c).

Uruzgan

Talibans posisjon i Uruzgan-provinsen har vært sterk i lang tid. Resolute Support (som gjengitt i SIGAR 2018a, s. 11, 248) vurderer Uruzgan som en av de provinsene i landet der opprørsbevegelsen har mest innflytelse:

- Fire distrikter er klassifisert under «insurgent activity»: Chinarto, Chora, Khas Uruzgan og Shahid-e Hassas.
- To distrikter er klassifisert som omstridte: Dehrawud og Tirin Kot.

Ifølge Resolute Support er altså ingen av Uruzgans distrikter under myndighetenes innflytelse eller kontroll.¹⁰

⁹ Kandahar følger etter provinsene Kabul, Nangarhar, Helmand og Faryab (UNAMA, e-post 2018).

¹⁰ Det er ulike oppfatninger om antall administrative distrikter i provinsen. I motsetningen til SIGAR, omtaler OCHA (2014b) Chora og Chinarto som ett distrikt. I tillegg har kildene ulik oppfatning om Gizab-distriktets administrative tilhørighet. Se Landinfo (2017b, s. 2) og Ruttig (2018b) for flere detaljer. Så langt Landinfo er kjent med er det rapporter om få

Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2018) har Taliban de facto kontroll over alle distriktene i provinsen, med unntak av distriktssentrene, mens afghanske myndigheter fortsatt har kontroll over provinshovedstaden Tirin Kot og et område – på mindre enn ti kilometers radius – rundt byen. Kilden mener også at alle distriktsveiene utenfor distriktssentrene er under sterk innflytelse eller kontroll av Taliban.

Konfliktmønster og konfliktnivå

I første halvdel av 2018 har konfliktnivået i Uruzgan-provinsen vært lavere enn i naboprovinsene Helmand og Kandahar. Under ti prosent av det totale antallet registrerte sikkerhetshendelser i den sørlige regionen har inntruffet i Uruzgan. Konfliktnivået er allikevel stadig høyt med rundt 350 registrerte sikkerhetshendelser i rapporteringsperioden (internasjonal organisasjon, e-post 2018).

Siden Taliban i stor grad har innflytelse over veinettet, har de kunnet føre en isoleringstaktikk, der de hindrer ANSFs bevegelsesmønster og forsyninger inn til distriktssentrene. Taktikken har medført at afghanske styrker har blitt mangelfullt utstyrt og de har, som tidligere nevnt, liten tilstedeværelse i områder utenfor distriktssentrene. Et eksempel på dette er Khas Uruzgan-distriktet (OCHA 2018b), som ligger øst i provinsen. Det er ingen myndighetskontrollerte veier i dette distriktet. Myndighetsansatte er stasjonert i distriktssenteret og er helt avhengige av forsyninger via luften, og slik har situasjonen vært i over ett år. ANSF har gjennomført klareringsoperasjoner i distriktet, for å demme opp presset fra Taliban. Dette har imidlertid ikke fått noen umiddelbare konsekvenser for Talibans bevegelsesfrihet.

Afghanske sikkerhetsstyrkers svake posisjon i distriktene, har i 2018 bidratt til en økt bruk av luftangrep fra afghanske og internasjonale styrkers side. I årets første halvdel skjedde over 25 prosent av luftoperasjonene i den sørlige regionen i Uruzgan (internasjonal organisasjon, e-post 2018). Det meldes om høye tapstall for Taliban som følge av luftangrepene (TOLONews 2018c; Khaama Press 2018d).

Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2018) har Taliban – som følge av luftangrepene – dreid strategien til å fokusere på mindre sentrale distrikter, som for eksempel Khas Uruzgan-distriktet. Så langt i 2018 ser Taliban ut til å ha økt angrepene mot ANSFs kontrollposter utenfor distriktssenteret. Det meldes også om angrep mot distriktssenteret i Chora-distriktet både i januar, mai og august 2018 (Ruttig 2018, s. 7; Wesal 2018d). Luftangrepene har også bidratt til at Taliban har gått til angrep på flere mobilmaster for å beskytte seg mot at internasjonale styrker bruker mobilsignalene til å spore dem (Wesal 2018e; Habibzada 2018). Det skal angivelig være kun ett mobilselskap tilgjengelig i distriktssentrene i provinsen.

I første halvdel av 2018 har Taliban i større grad enn tidligere benyttet seg av rakettangrep mot flyplassen i provinshovedstaden Tirin Kot by. Flyplassen er strategisk viktig både for afghanske myndigheter og Taliban, blant annet fordi det også ligger en internasjonal militærbase der. Det har ikke vært noen kommersielle flygninger til og fra flyplassen siden Taliban startet sin offensiv mot provinshovedstaden i 2016. Frem til slutten av april 2018 hadde det blitt registrert over ti rakettangrep mot flyplassen. Til sammenlikning var det i alt 13 angrep mot flyplassen i hele 2017 (internasjonal kilde, e-post 2018).

sikkerhetshendelser i Gizab-distriktet i første halvdel av 2018 (under Dai Kundi er det registrert flere hendelser under Pato – hazaradistriktet skilt ut fra Gizab).

Den vanskelige veisikkerheten påvirker sivilbefolkningen

Befolkningen i distriktene må i stor grad påregne å reise til provinshovedstaden for å benytte seg av offentlige tilbud. Årsaken til dette er blant annet at afghanske myndigheter i liten grad leverer tjenester til befolkningen ute i distriktene. Den vanskelige sikkerhetssituasjonen langs veinettet vurderes av en internasjonal kilde (e-post 2018) som et hinder for befolkningens tilgang til grunnleggende tjenester.¹¹ I april 2018 påpekte FN-kontoret for koordinering av humanitære aktiviteter (OCHA 2018a, s. 2) at befolkningen i provinsen ofte var uten tilgang til hovedmarkedet i Tirin Kot by på grunn av kamper og den usikre situasjonen langs veiene. Den afghanske menneskerettighetskommisjonen (AIHRC) (som sitert i Wasal 2018c) har hevdet at verken dommere eller påtalemyndigheter er tilgjengelige i distriktssentrene.¹²

Selv om afghanske sikkerhetsstyrker i liten grad har klart å opprettholde kontroll over veinettet i provinsen, og nesten alle veiene utenfor distriktssentrene er under sterk innflytelse av Taliban, er det mulig å reise fra distriktene til provinshovedstaden Tirin Kot, men det er ofte tidkrevende. Sivile som skal til Tirin Kot by, må ofte reise gjennom Taliban-kontrollerte områder, og kan bli stoppet i illegale veisperringer for gjennom søk og skattlegging. Taliban legger ut IEDer på enkelte veistrekninger og har regulære patruljer på motorsykler.

Fravær av kommersiell flyforbindelse til provinshovedstaden, har også bidratt til at veiforbindelsen inn og ut av Tirin Kot by har fått økt betydning, særlig hovedveien mellom Tirin Kot by og Kandahar by. Det har i lang tid blitt registrert sikkerhetshendelser langs denne veistrekningen. En del av den opprinnelige veien har vært stengt av Taliban i nesten to år, og ANSF har etablert en alternativ reisevei slik at sivile kan reise mellom de to provinsene (TOLONews 2016).

Så langt i 2018 har det vært flere sammenstøt mellom Taliban og ANSF langs hovedveien mellom Tirin Kot by og Kandahar by, og i april 2018 var veien stengt en periode på grunn av kampene. Som følge av dette, steg blant annet prisene på hvete med 50 prosent i Tirin Kot by, og prisen på ferskvarer steg med det firedoblede i løpet av dager. I 2018 har det også vært enkelte meldinger om kidnappinger og drap (OCHA 2018a, b; Wesal 2018a, f). Nyhetsmediet Pajhwok Afghan News meldte i april 2018 at fem personer ble kidnappet og drept langs veien. Artikkelen hadde liten informasjon om personene, bortsett fra at en av dem angivelig var universitetslektor (Wesal 2018b).¹³ Lokale (som sitert i Kakar 2018b) har videre gitt uttrykk for at myndighetspersoner presser folk som reiser langs veien for penger.

Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold

I første halvår av 2018 registrerte UNAMA totalt 77 sivile ofre i provinsen; 17 ble registrert drept og 60 skadd som følge av konfliktrelatert vold. Dette representerte en markant nedgang på 75 prosent sammenlignet med samme periode i 2017, da totalt 312 (39 drepte og 273 skadde) ofre ble registrert (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73, e-post 2018).

¹¹ Se også Landinfos(2017b) respons: Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i Uruzgan-provinsen fra mai 2017.

¹² Selv om slike stillinger er besatt, er personene i stillingene stasjonert i provinshovedstaden Tirin Kot. Som følge av dette, har befolkningen utenfor provinshovedstaden i realiteten kun tilgang på parallelle rettsstrukturer, som jirgaer og Taliban-domstoler (Wesal 2018c).

¹³ Det kan være uklart hvorvidt hendelser langs denne veien forekommer i Uruzgan-provinsen eller Kandahar-provinsen.

Bakkekamper forårsaket flest sivile ofre i provinsen det første halvåret av 2018, etterfulgt av IEDer og luftangrep (UNAMA, e-post 2018).

Internt fordrevne

Ifølge OCHA (2018c) ble det registrert 3430 internt fordrevne (*Province of Origin*) fra Uruzgan-provinsen i perioden fra 1. januar til og med 27. august 2018. Samtidig ble det registrert 3136 personer (*Province of Displacement*) som tok opphold i provinsen. Majoriteten av de fordrevne – 1462 personer – kom fra Khas Uruzgan-distriktet. Deretter fulgte Tirin Kot-distriktet med 754 personer, Chora-distriktet med 685 personer og Dehrawud med 529 personer.

De internt fordrevne har i all hovedsak tatt opphold internt i Tirin Kot-distriktet, der provinshovedstaden ligger. I nevnte periode ble det registrert 3136 internt fordrevne som tok opphold her. Ut over dette tok 119 personer opphold i Qalat, Zabul-provinsen, mens 126 fordrevne fra Khas Uruzgan-distriktet tok opphold i Ghazni-provinsen i den sørøstlige regionen (OCHA 2018c).

Zabul

Taliban har hatt en sterk posisjon i Zabul-provinsen i flere år. Ifølge SIGAR (2018a, s. 241) gjorde Rolute Support per 15. mai 2018 følgende vurdering av partenes posisjonering i provinsen:

- Ett distrikt er under «high insurgent activity»: Kakar.
- Fire distrikter er under «insurgent activity»: Arghandab, Daychopan, Nawbahar og Shahjoy.
- Fem distrikter er «omstridte»: Atghar, Mizan, Shomulzay, Shinkai og Tarnak Wa Jadak.
- Ett distrikt er under «myndighetens innflytelse»: Qalat (med provinshovedstaden).

Konfliktmønster og konfliktnivå

Det er ingen vesentlige endringer i konfliktmønsteret i Zabul-provinsen i første halvdel av 2018, og konfliktlinjene er i all hovedsak slik de beskrives i temanotatet av september 2017 (Landinfo 2017a). Distriktene Qalat, Shahjoy og Tarnak Wa Jaldak har hatt høyest opprørsaktivitet så langt i 2018, slik situasjonen også har vært siden 2014. Årsaken er hovedsakelig distriktenes beliggenhet langs hovedveien fra Kabul til Kandahar, hvor majoriteten av sikkerhetshendelsene finner sted.

De første seks månedene av 2018 ble det registrert i underkant av 300 sikkerhetshendelser i Zabul-provinsen. Majoriteten av hendelsene, nesten 70 prosent, ble forårsaket av væpnede sammenstøt, mens bruken av IEDer forårsaket i underkant av 20 prosent. Afghanske og internasjonale styrker utfører luftoperasjoner også i Zabul, men i mindre grad enn i naboprovinsen Uruzgan (internasjonal kilde 2018, e-post).

Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold

I første halvår av 2018 registrerte UNAMA totalt 135 sivile ofre i provinsen; 24 ble registrert drept og 111 skadd som følge av konfliktrelatert vold. Det samme totale antallet sivile ofre ble også registrert samme perioden i 2017, men da ble 50 drept og 84 skadd (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73, e-post 2018).

Bakkekamper forårsaket flest sivile ofre i provinsen det første halvåret av 2018, etterfulgt av IEDer og etterlatte eksplosiver/landminer (UNAMA, e-post 2018).

Internt fordrevne

Ifølge OCHA (2018c) ble det registrert 598 internt fordrevne (*Province of Origin*) i Zabul-provinsen i perioden fra 1. januar til og med 27. august 2018. Majoriteten av de fordrevne – 322 – kom fra Daychopan-distriktet. Deretter fulgte Shahjoy-distriktet med 206 personer og Arghandab-distriktet med 70 personer. De fordrevne i Shahjoy-distriktet tok opphold andre steder i distriktet, mens de øvrige fordrevne i provinsen tok opphold i Qalat-distriktet hvor provinshovedstaden ligger.

Til sammen ble det registrert 759 internt fordrevne (*Province of Displacement*) som tok opphold i Zabul-provinsen. Av disse var det også 42 personer som kom fra Helmand og 119 personer som kom fra Uruzgan (OCHA 2018c).

Nimroz

Nimroz-provinsen har i lang tid vært den sikkerhetsmessig mest stabile provinsen i den sørlige regionen. Selv om konfliktnivået i Nimroz tradisjonelt ikke kan sammenliknes med de øvrige provinsene i regionen, har allikevel Nimroz vært en viktig provins for opprørsbevegelsen, ledet an av Taliban. Årsaken er provinsens beliggenhet; den fungerer som en «transit hub» for opprørere på vei mellom den sørlige og den vestlige regionen, og er et sted hvor opprørere fra mer konfliktrammede provinser har søkt tilflukt. I tillegg er det viktige smuglerruter fra Nimroz og over grensen til Iran (Landinfo 2017, s. 25-26).

Resolute Support vurderte (som gjengitt i SIGAR 2018a, s. 246) per 15. mai 2018 distriktene Khash Rod og Delaram som omstridte, mens de resterende fire distriktene var under myndighetenes kontroll eller innflytelse. Afghanske sikkerhetsstyrker har allikevel hatt en begrenset tilstedeværelse i provinsen.

Konfliktmønster og konfliktnivå

Nimroz-provinsen er normalt blant de provinsene med færrest registrerte sikkerhetshendelser i landet, og i løpet av de første seks månedene av 2018 ble rundt 60 hendelser registrert. Tilnærmet 60 prosent av disse var forårsaket av væpnede sammenstøt, og i tillegg benytter opprørere IEDer (internasjonal organisasjon, e-post 2018). Som i tidligere år, er det nordlige distriktet Khash Rod som har hatt flest registrerte sikkerhetshendelser så langt i 2018.

I løpet av første halvåret av 2018, ble det meldt om et økende antall illegale veisperringer langs veien mellom byene Khash Rod og Delaram.¹⁴ Veisperringene settes normalt opp i tidsrommet mellom kl. 16 og kl. 07. Da har ANSF demontert sine mobile kontrollposter og har returnert til basene sine for kvelden. Målet for disse illegale veisperringene er lastebiler og varetransport der sjåførene blir møtt med pengekrav – såkalt skattlegging (Ramin 2018). Det blir meldt at Taliban gir sjåførene skriftlige kvitteringer på betalt skatt, sannsynligvis for å gi et inntrykk av at skattleggingen er legitim. Taliban skal også angivelig ha etablert et illegalt tollsenter i Delaram-distriktet, som krever inn skatt fra varetransporten mellom Nimroz og Farah-provinsen. Nyhetsmediet Voice of America hevder at denne formen for skattlegging har vært Talibans forsøk på å skaffe seg nye inntektskilder etter afghanske og internasjonale styrkers luftangrep mot narkotikavirksomheten i Helmand-provinsen (Noorzai & Habibzada 2018).

Sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold

I første halvår av 2018 registrerte UNAMA totalt 25 sivile ofre i provinsen; 5 ble registrert drept og 20 skadd som følge av konfliktrelatert vold. Dette representerte en markant nedgang på 42 prosent sammenlignet med samme periode i 2017, da totalt 43 (19 drepte og 24 skadde) ofre ble registrert. Nimroz er blant de åtte provinsene i Afghanistan med færrest registrerte sivile ofre (UNAMA & OHCHR 2017, s. 73, e-post 2018).

Bakkekamper forårsaket flest sivile ofre i provinsen det første halvåret av 2018, etterfulgt av målrettede drap og etterlatte eksplosiver/landminer (UNAMA, e-post 2018).

Internt fordrevne

I Nimroz-provinsen ble det i perioden fra 1. januar til og med 27. august 2018 registrert 11 internt fordrevne (*Province of Origin*) fra Khas Rod-distriktet til Zaranj-distriktet hvor provinshovedstaden ligger (OCHA 2018). Samtidig ble det registrert 503 personer (*Province of Displacement*) som tok opphold i provinsen. Majoriteten av disse kom fra naboprovinsene Farah og Helmand (OCHA 2018c).

¹⁴ Enkelte kilder omtaler Khash Rod og Delaram som to ulike distrikter, mens andre omtaler Delaram som et område med beliggenhet i Khash Rod-distriktet. I eksemplene som er gitt, har Landinfo valgt å bruke kildens betegnelse.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Achakzai, A. (2017a, 24. desember). US Marines To Return To Helmand After Three Years Absence. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <https://www.tolonews.com/afghanistan/us-marines-return-helmand-after-three-year-absence> [lastet ned 22. august 2018]
- Achakzai, A. (2017b, 4. desember). 400 Airstrikes Hit Insurgents in Helmand In Last 8 Months. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <https://www.tolonews.com/afghanistan/400-airstrikes-hit-insurgents-helmand-last-8-months> [lastet ned 22. august 2018]
- Achakzai, A. (2018, 19. februar). 2017 Was A Deadly Year For Taliban In Helmand *TOLONews*. Tilgjengelig fra <https://www.tolonews.com/afghanistan/2017-was-deadly-year-taliban-helmand> [lastet ned 22. august 2018]
- Ariana News (2018a, 30. mai). Kandahar Explosion Leaves 3 Killed, 13 Wounded. *Ariana News*. <https://ariananews.af/kandahar-explosion-leaves-3-killed-13-wounded/> [lastet ned 27. august 2018]
- Ariana News (2018b, 4. juni). Two Afghan Soldiers Wounded in Kandahar Mine Blast. *Ariana News*. <https://ariananews.af/two-afghan-soldiers-wounded-in-kandahar-mine-blast/> [lastet ned 27. august 2018]
- Ariana News (2018c, 22. mai) At least 16 Killed, 38 Wounded in Kandahar Explosion. *Ariana News*. Tilgjengelig fra <https://ariananews.af/at-least-16-killed-38-wounded-in-kandahar-explosion/> [lastet ned 27. august 2018]
- Ariana News (2018d, 25. april). TV Journalist Shot Dead in Kandahar City. *Ariana News*. Tilgjengelig fra <https://ariananews.af/tv-journalist-shot-dead-in-kandahar-city/> [lastet ned 27. august 2018]
- Baldor, L. (2018, 1. februar). Marines see Afghan forces improve in Helmand battles. *AP*. Tilgjengelig fra <https://www.apnews.com/e4168e5fdf594459a8d658c31f3771b3> [lastet ned 22. august 2018]
- Bengali, S. (2017, 10. november). The Marines returned to Helmand province. Is their mission a blueprint for Trump's Afghanistan strategy? *Los Angeles Times*. Tilgjengelig fra <http://www.latimes.com/world/middleeast/la-fg-afghanistan-marines-helmand-2017-htmlstory.html#> [lastet ned 22. august 2018]
- Bjelica, J. (2018). From Bad to Bombing: US counter-narcotics policies in Afghanistan. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/from-bad-to-bombing-us-counter-narcotics-policies-in-afghanistan/> [lastet ned 23. august 2018]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i den sørlige regionen - oppdatering

- CBS News (2018, 28. februar). Taliban suspected in abduction of dozens, including cops. *CBS News*. Tilgjengelig fra <https://www.cbsnews.com/news/afghanistan-attack-kidnap-taliban-kandahar-uruzgan/> [lastet ned 30. august 2018]
- EASO (2018, mai). *Afghanistan. Security Situation – Update*. Valletta: EASO. Tilgjengelig fra <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/publications/afghanistan-security-situation-2018.pdf> [lastet ned 28. august 2018]
- Ehsan, G. A. (2018, 28. februar). Afghanistan: Cautious Welcome for Renewed Night Raids. *Institute for War & Peace Reporting*. Tilgjengelig fra <https://iwpr.net/global-voices/afghanistan-cautious-welcome-renewed-night> [lastet ned 22. august 2018]
- IEA, dvs. Islamic Emirate of Afghanistan (2018, 25. april). Declaration of the Islamic Emirate about the inauguration of Al Khandaq Jihadi operations. *Voice of Jihad*. Tilgjengelig fra <https://alemarah-english.com/?p=28060> [lastet ned 7. august 2018]
- Habibzada, M. (2018, 19. april). Taliban Block Cellphone Service in S. Afghanistan. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/a/taliban-block-telecommunications-operations-southern-afghanistan/4356711.html> [lastet ned 27. august 2018]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2015). *Today We Shall All Die*. New York: HRW. Tilgjengelig fra https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/afghanistan0315_4up.pdf [lastet ned 4. september 2018]
- HRW (2018, 21. februar). *Afghanistan: Alleged Summary Executions by Special Forces. Investigate Civilian Deaths in Kandahar Village Raids*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2018/02/21/afghanistan-alleged-summary-executions-special-forces> [lastet ned 25. august 2018]
- Kakar, A. (2018a, 1. mars). 9 kidnapped passengers freed, 21 still in captivity. *Pajhwok Afghans News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/03/01/9-kidnapped-passengers-freed-21-still-captivity> [lastet ned 28. august 2018]
- Kakar, A. (2018b, 3. mai). After 6 days of closure, Uruzgan-Kandahar highway reopens. *Pajhwok Afghans News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/05/03/after-6-days-closure-uruzgan-kandahar-highway-reopens> [lastet ned 28. august 2018]
- Khaama Press (2017, 23. november). Taliban in panic as heavy airstrikes continue in Helmand. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <https://www.khaama.com/taliban-in-panic-as-heavy-airstrikes-continue-in-helmand-03893/> [lastet ned 22. august 2018]
- Khaama Press (2018a, 17. januar). Afghan commandos seize hundreds of landmines, rockets in Helmand. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <https://www.khaama.com/afghan-commandos-seize-hundreds-of-landmines-rockets-in-helmand-04285/> [lastet ned 22. august 2018]
- Khaama Press (2018b, 14. juli). US fighter planes bomb Taliban gathering in Helmand province. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <https://www.khaama.com/us-fighter-planes-bomb-taliban-gathering-in-helmand-province-05578/> [lastet ned 22. august 2018]
- Khaama Press (2018c, 30. april). Suicide attack target foreign forces convoy in Kandahar. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <https://www.khaama.com/suicide-attack-target-foreign-forces-convoy-in-kandahar-05028/> [lastet ned 22. august 2018]
- Khaama Press (2018d, 30. april). Local Taliban leader among 6 killed in US airstrike in Uruzgan. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <https://www.khaama.com/local-taliban-leader-among-6-killed-in-us-airstrike-in-uruzgan-04499/> [lastet ned 22. august 2018]
- Khaama Press (2018e, 7. juli). Afghan forces rescue 7 civilians from a Taliban prison in Uruzgan province. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <https://www.khaama.com/afghan-forces-rescue-7-civilians-from-a-taliban-prison-in-uruzgan-province-05527/> [lastet ned 22. august 2018]

- Landinfo (2017a, 26. september). *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i den sørlige provinsen*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/03/Afghanistan-Sikkerhetssituasjonen-i-den-sørilige-regionen-26092017.pdf> [lastet ned 28. august 2018]
- Landinfo (2017b, 8. mai). *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Uruzgan*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/03/Afghanistan-Sikkerhetssituasjonen-i-provinsen-Uruzgan-08052017.pdf> [lastet ned 28. august 2018]
- Nadem, B. A. & Stanikzai, Z. (2018, 2. august). Children among 10 killed in Helmand, Kandahar blasts. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/08/02/children-among-10-killed-helmand-kandahar-blasts> [lastet ned 24. august 2018]
- Naadem, B. A. (2018a, 11. mars). Roadside bomb hits NATO convoy in Kandahar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/03/11/roadside-bomb-hits-nato-convoy-kandahar> [lastet ned 24. august 2018]
- Naadem, B. A. (2018b, 8. mars). 60 attacking Taliban gunmen perish in Kandahar blitz. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/03/08/60-attacking-taliban-gunmen-perish-kandahar-blitz> [lastet ned 24. august 2018]
- Naadem, B. A. (2018c, 25. februar). 12-member target killer gang busted in Kandahar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/02/25/12-member-target-killer-gang-busted-kandahar> [lastet ned 24. august 2018]
- Noorzai, K. & Habibzada, M. (2018, 7. januar). Taliban Looking for New Means to Support Insurgency in Southern Afghanistan. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/a/taliban-looking-for-new-means-to-support-insurgency-in-southern-afghanistan/4197161.html> [lastet ned 27. august 2018]
- OCHA, dvs. Office for Coordination of Humanitarian Affairs (2014a, april). *Hilmand Province. District Atlas*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/Hilmand.pdf> [lastet ned 21. august 2018]
- OCHA (2014b, april). *Uruzgan Province District Atlas*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/Uruzgan.pdf> [lastet ned 28. august 2018]
- OCHA (2018a, april). *Humanitarian Bulletin. Afghanistan. Issue 75 | 1 – 30 April 2018*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/20180525_ocha_afghanistan_monthly_humanitarian_bulletin_april_2018_en_final.pdf [lastet ned 28. august 2018]
- OCHA (2018b). *Humanitarian Regional Team HRT – Southern Region Meeting Minutes – 30 April 2018*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afg_minutes20180430_hrt_sr.pdf [lastet ned 4. september 2018]
- OCHA (2018c). *Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 28. August 2018)*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/idps> [lastet ned 30. august 2018]

Dette er et interaktivt kart. Landinfo hentet informasjon 30. august 2018.

- Osman, B. (2017, 11. desember). *U.S. Bombing of Afghan Drug Labs Won't Crush the Taliban*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelige fra <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/11Dec17%20-%20U.S.%20Bombing%20of%20Afghan%20Drug%20Labs.pdf> [lastet ned 23. august 2018]
- Pajhwok Afghan News (2018, 25. juni). 7 Taliban killed, 6 women of a family wounded in Kandahar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/06/25/7-taliban-killed-6-women-family-wounded-kandahar> [lastet ned 23. august 2018]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i den sørlige regionen - oppdatering

- Ramin, M. (2018, 20. januar). Taliban running 'customs check-point' on Nimroz road. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/01/20/taliban-running-%E2%80%98customs-check-point%E2%80%99-nimroz-road> [lastet ned 28. august 2018]
- Ruttig, T. (2018a, 6. juni). Surrounding the Cities: The meaning of the latest battle for Farah (I), *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/surrounding-the-cities-the-meaning-of-the-latest-battle-for-farah-i/> [lastet ned 28. august 2018]
- Ruttig, T. (2018b, 7. juni). Why Farah? A short history of the local insurgency (II). *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/why-farah-a-short-history-of-the-local-insurgency-ii/> [lastet ned 28. august 2018]
- Ruttig, T. (2018c, 16. august). *The Afghanistan Election Conundrum (12): Good news and bad news about district numbers*. Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/the-afghanistan-election-conundrum-12-good-news-and-bad-news-about-district-numbers/> [lastet ned 16. august 2018]
- SIGAR, dvs. Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (2018a, 30. juli). *Quarterly report the United State Congress*. Washington D.C.: SIGAR. Tilgjengelig fra <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2018-07-30qr.pdf> [lastet ned 28. august 2018]
- SIGAR (2018b, 30. januar). *Addendum to SIGAR's 2018 quarterly report to the United State Congress*. Washington D.C.: SIGAR. Tilgjengelig fra https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/Addendum_2018-01-30qr.pdf [lastet ned 3. august 2018]
- Stanekzai, M. (2018, 30. mars). As Afghan forces squeeze in Helmand, Taliban focus shifts. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-taliban/as-afghan-forces-squeeze-in-helmand-taliban-focus-shifts-idUSKBN1H60IQ> [lastet ned 20. august 2018]
- TOLONews (2016, 16. november). Kandahar-Uruzgan Highway Re-opened After 40 Days. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <https://www.tolonews.com/afghanistan/27797-kandahar-uruzgan-highway-re-opened-after-40-days> [lastet ned 4. september 2018]
- TOLONews (2018a, 31. mai). Over 100 People Freed From Taliban Prison in Helmand. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <https://www.tolonews.com/afghanistan/over-100-people-freed-taliban-prison-helmand-operation> [lastet ned 23. august 2018]
- TOLONews (2018b, 6. mai). Insurgents Attack Kandahar Police Chief's House. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <https://www.tolonews.com/afghanistan/insurgents-attack-kandahar-police-chiefs-house> [lastet ned 23. august 2018]
- TOLONews (2018c, 6. mai). Nine Insurgents Killed In Afghan Airstrikes. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <https://www.tolonews.com/afghanistan/nine-insurgents-killed-afghan-airstrike> [lastet ned 23. august 2018]
- UNAMA & OHCHR (2017, juli). *Afghanistan – Midyear report 2017 – Protection of civilians in armed conflict*. Kabul: UNAMA & OHCHR. Tilgjengelig fra https://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_midyear_report_2017_july_2017.pdf [lastet ned 14. august 2018]
- UNAMA & OHCHR (2018, februar). *Afghanistan. Protection of Civilians in Armed Conflict. Annual Report 2017*. Kabul: UNAMA & OHCHR. Tilgjengelig fra https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_annual_report_2017_final_6_march.pdf [lastet ned 13. august 2018]
- UN Secretary-General (2018, 6. juni). *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*. New York: UN General Assembly. Tilgjengelig fra https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_6_june.pdf [lastet ned 3. august 2018]
- Wesal, A. (2017a, 27. desember). Night raids effective in Uruzgan, say officials. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/12/27/night-raids-effective-uruzgan-say-officials> [lastet ned 28. august 2018]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i den sørlige regionen - oppdatering

- Wesal, A, (2017b, 23. september). All health centres in Uruzgan closed after Taliban threat. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/09/23/all-health-centres-uruzgan-closed-after-taliban-threat> [lastet ned 28. august 2018]
- Wesal, A, (2017c, 12. desember). NGO-run clinics reopen in Uruzgan after Taliban ban. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/12/12/ngo-run-clinics-reopen-uruzgan-after-taliban-ban> [lastet ned 28. august 2018]
- Wesal, A, (2017d, 5. oktober). Conflict in Uruzgan leaves 80 schools closed. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2017/10/05/conflict-uruzgan-leaves-80-schools-closed> [lastet ned 28. august 2018]
- Wesal, A, (2018a, 27. april). Uruzganis block highway after latest passenger deaths. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/04/27/uruzganis-block-highway-after-latest-passenger-deaths> [lastet ned 28. august 2018]
- Wesal, A, (2018b, 25. april). Lecturer among 5 passenger killed on Uruzgan-Kandahar highway. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/04/25/lecturer-among-5-passengers-killed-uruzgan-kandahar-highway> [lastet ned 28. august 2018]
- Wesal, A, (2018c, 28. mars). Uruzgan districts without judges and prosecutors. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/03/28/uruzgan-districts-without-judges-and-prosecutors> [lastet ned 28. august 2018]
- Wesal, A, (2018d, 4. august). Taliban storm Uruzgan's Chenarto district. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/08/04/taliban-storm-uruzgan%E2%80%99s-chenarto-district> [lastet ned 28. august 2018]
- Wesal, A, (2018e, 14. juli). Taliban torch 2 telephone towers in Uruzgan. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/07/14/taliban-torch-2-telephone-towers-uruzgan> [lastet ned 28. august 2018]
- Wesal, A, (2018f, 5. mai). Policemen among 5 killed in Uruzgan. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <https://www.pajhwok.com/en/2018/05/05/policemen-among-5-killed-uruzgan> [lastet ned 28. august 2018]

Muntlige kilder

- Internasjonal kilde. E-post 2018.
- Internasjonal organisasjon. E-post 2018.
- UNAMA. E-post 2018.

© Landinfo 2018

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.